

Bruksanvisning

Gröna Hinken kökskomposterare

www.bokashi.se

Bruksanvisning Rev 1b.

Bokashi köskompost levereras av:

ME Gård & Teknik AB Säffle. Reg. Nr. 556216-0167
Webb: www.bokashi.se E-post: info@bokashi.se

Hur man använder sin köskompost

För att få bästa utbyte av din Gröna Hinken köskomposterare bör du först förstå hur processen fungerar. Tag först lite tid och läs igenom bruksanvisningen!

Kort introduktion

Gratulerar! Du har nu börjat med att ta hand om ditt eget hushållsavfall!

Du sluter nu själv cirkeln och återför matresterna till sitt ursprung jorden - där den ursprungligen kom ifrån.

Kommunen behöver inte köra sina lastbilar och inte heller elda upp din ruttnande bortkastade mat! Bor du i villa med en genomsnittsfamilj så minskar dina sopor med 3 - 400 kg och du sparar en 1000-lapp per år.

Detta passar dig som har hus, sommarstuga eller kolonilott!

Packa upp och starta

Artikel 211-102

Det här kommer i startkitet:

- 2 st. Bokashi Gröna Hinkar med lock
- 1 st. 1 kg påse med Bokashiströ
- 5 st. biopåsar *)
- 1 st. Bokashiströare med lock
- 1 st. bruksanvisning

Kontrollera att allt är med och att inget har skadats i transporten.

*) Biopåsar är tillverkade av majs och bryts ner. Finns hos bl.a. Clas Ohlsson

Välj plats för din Bokashi hink

Bästa stället att ha din hink är skåpet under diskbänken. Du kommer fortfarande att behöva ha din vanliga sophink men den kan vara mycket mindre!

Någonstans i närheten bör du förvara ditt Bokashiströ antingen i plastpåsen eller i ströaren som följer med. Bokashiströ är färskvärd och skall förvaras lufttätt på ett mörkt och gärna svalt ställe.

Vad du kan kompostera

Du kan slänga all sorts organiskt avfall som:

- Frukt och grönsaker
- Kött och fisk, kokt stekt eller rå
- Annan mat som bröd, äggskal, kaffesump, bröd, tepåsar osv.
- Blommor, blad och små kvistar
- Hushållspapper

Vad du bör undvika att kasta i

- Mjölk, juice, oljor och annat flytande
- Stora köttben

... och naturligtvis inte plast, förpackningar etc.

Så fungerar det!

Bokashiströ är ett organiskt material blandat med speciellt utvalda "goda" effektiva mikroorganismer kallade EM[®]. Blandar du Bokashiströ med organiskt avfall så börjar det jäsa och avfallet omvandlas förutsatt att det är lufttätt (anaerobiskt). Därför måste man ha den speciella hinken.

Under jäsningsprocessen växer en koloni av goda mikroorganismer i hinken. Dessa fortsätter att föröka sig i komposten och senare i jorden. Efter jäsningen får du ett utmärkt jordförbättringsmedel som snabbt omvandlas till jord när det grävs ner i landet eller utekomposten.

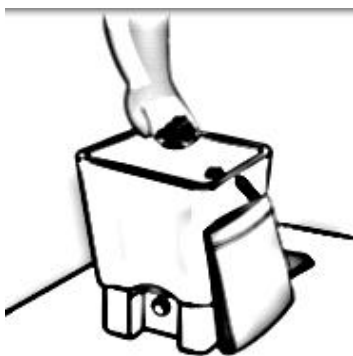
Vi talar här om kompost men egentligen är återvinning ett bättre ordval. Det är inte nedbrytning eller rötning utan "upparbetning" genom jäsnings. Naturen får tillbaks det som den gett och cirkeln sluts.

Dagligt bruk

När du börjar slänga avfall

- Lägg en biopåse i hinken (som du brukar göra i den vanliga sophinken). Detta behövs inte men håller hinken ren och gör processen smidigare. Testa gärna med och utan biopåsen och se vad som passar dig bäst.
- Lägg i en hel dagstidning i botten. Riv den gärna i 2-3 delar och lägg på varandra. Tidningen är mycket viktig eftersom den suger upp fukten från processen och förhindrar att det börjar ruttna.
- Strö sedan 1-2 matskedar Bokashiströ över tidningen.
- Det kan vara praktiskt att ha ett litet kärl (t.ex. en ytterkruka med ett tefat ovanpå) någonstans på disk- eller arbetsbänken och lägga matrester i denna under dagen. Töm sedan kärlet i Bokashihinken en gång per dag eller när den är full.
- Dela gärna upp större bitar i små delar.
- Strö över en handfull Bokashi (ca 50 ml) varje gång du fyller på i hinken.
- Använd lite mer Bokashi om det är varmt.
- Använd lite mer Bokashi på proteinrikt avfall som kött, fisk, ost och ägg.

Fyll på din hink

- Fortsätt fylla med lager av matavfall varvat med Bokashi tills hinken är full.
- Pressa gärna samman innehållet för att få bort så mycket luft som möjligt.
- När hinken är halvfull lägg in lite mer tidningspapper och pressa ner innehållet. Det fungerar också bra att slänga servetter och hushållspapper i hinken. De absorberar fukt och bryts sedan ner precis som matavfallet.
- Var noggrann med att stänga locket. Processen fungerar bara när det är lufttätt. Öppna inte mer än nödvändigt.

När hinken blir full

När hinken blir full ställer du den åt sidan för att efterjäsa ett par veckor eller längre. Under tiden använder du din andra hink.

- Lägg en tjock tidning ovanpå strax under locket – detta är viktigt eftersom matavfallet kommer att sjunka ihop och det blir mycket fukt som behöver absorberas.
- Förvara hinken i rumstemperatur, under ca 10°C rekommenderas inte.
- Undvik förvaring i direkt solljus.
- När även den andra hinken är full så är det dags att tömma i komposten, gräva ner i landet eller mellanlagra tills våren! Läs mer nedan.
- Om du vill skölja hinken använd rent vatten och använd inte rengöringsmedel (då trivs inte mikroberna).

Vitt mögel är ett bra tecken – dock inte grönt, då har du för blött, inte lufttätt eller för lite Bokashi. Innehållet kommer att se ut ungefär som när du la i det. Omvandlingen till jord börjar ske först i komposten eller i jorden – inte i hinken!

Hantering av hushållsavfall:

Du får själv ta hand om ditt matavfall men en anmälan måste lämnas till kommunens Miljönämnd. Renhållningsordningen föreskriver att avfallet skall komposteras i en skadedjurssäker och isolerad behållare för att undvika olägenheter för miljö och hälsa. När du gör detta kan du få en reducerad sophämtningsavgift.

Gör jord av din Bokashikompost

Så snart som din Bokashihink är färdigjäst är det dags att ta hand om innehållet. Den kan användas direkt i trädgården men i Sverige har vi har vintrar med frusen mark och då måste vi mellanlagra tills våren.

Vinter: Förvara din Bokashikompost

I varmare länder gräver man ner Bokashikomposten direkt i trädgården men detta går inte alltid i Sverige. Man kan mellanlagra Bokashikomposten i en plastsäck, plasttunna eller låda med tätt lock, en varmkompost går också bra.

- Ta ut biopåsen ur hinken och knyt samman.
- Lägg påsen i din säck, tunna eller låda. Lägg gärna en lager med tidningspapper, torra löv, sågspån eller jord i botten för att ta upp fukt.
- Har du en varmkompost kan du lägga Bokashikomposten i den. Täck över med löv, tidningspapper eller vad du har. Hela varmkomposten blir effektivare när du lägger i Bokashikompost och du får fin jord till våren.
- Ställ säcken eller lådan på lämplig plats ute eller inne. Det luktar inte och drar inte råttor.
Tips: Använd en "svart" plastsäck per månad det blir 4-5 st 30 kg säckar per vinter.

Sommar: Gräv ner din Bokashikompost

Du kan göra precis som på vintern men du kan också gräva ner biopåsen med Bokashikompost direkt. Läs mer på nästa sida!

Fakta:

- Ett 3 personers hushåll producerar ca. 1 kg hushållsavfall per dag.
- En hink rymmer ca 10 liter (kg) – det blir 3 hinkar per månad.
- Planera för 30 liter jordförbättring varje månad, det blir 360 l fin jord på ett år! Gratis.

Använd din Bokashikompost

Använd Bokashikompost i trädgården

Bokashikomposten bryts inte ner i hinken utan den behåller mycket av sin ursprungliga form och sitt utseende. För att den skall kunna börja göra nytta måste den ner i jord eller kompost och förädlas till näring tillsammans med denna. Ju längre som Bokashikomposten fått jäsa i hinken desto snabbare omvandlas den, mikroorganismerna förökar sig och gör sitt jobb.

Det är bra om du planerat din trädgård så att det finns ytor förberedda för ca 30 liter/månad (3-personers hushåll). Du behöver inte gräva nya hål varje gång, det går lika bra att använda samma ställe och ta upp "den nya jorden" efter behov och sedan sprida i trädgården.

- Gräv ett hål/dike med lämplig storlek.
- Lägg ner biopåsen som den är. Hacka och blanda med spaden, sprid ut lite och täck med jord (upp till 30 cm). På så sätt hålls den anaerobiska processen igång och mikroorganismerna gör sitt jobb bättre.
- Vänta ett par veckor innan du planterar i jorden. Avfallet är surt (pH ca 4) den första tiden och plantornas rötter kan "brännas".

Efter att det börjat växa i din plantering kan du fylla på med Bokashikompost mellan raderna eller runt plantorna (täck över med jord eller hö).

Bokashikompost är också en utmärkt gödning för dina träd! Gräv ca 60 cm djupa gropar runt trädet och fyll med Bokashikompost.

Komposten är bra även för planteringskrukor och balkonglådor. Blanda 1:3 med planteringsjord ett par veckor innan du planterar.

Du kan också göra en egen "jordfabrik" i en plastback kanske ca. typ 70 l. Varva vanlig trädgårdsjord och trött krukjord, torra löv och annat med din Bokashikompost. Det går snabbast om du finfördelar och blandar, ställ den sedan så varmt som möjligt. Efter ett par veckor har du näringsrik jord som du kan använda direkt på rabatter, i krukor eller i landet. Ta ut det du behöver och återfyll i backen efterhand så har du en evighets-jordfabrik. Det gör inget om du ställer backen kallt under vintern, mikroberna vaknar till våren och processen startar upp igen.

